

ත්‍රිකුණාමලය උණු දිය උල්පත් හා බැදුණු පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තයේ තත්වය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ඒ.එස්.ඒ.එස්. ස්වර්ණවීර ¹

පාරිසරය හා සංවර්ධනය සමඟ බැදුණු ප්‍රධානතම කර්මාන්තයක් ලෙස සංචාරක කර්මාන්තය පෙන්වා දිය හැකිය. ලංකාව වැනි රටක විදේශ විනිමය ඉපයීමේ ප්‍රධානම මාර්ගයක් ලෙස සංචාරක කර්මාන්තය කැපීපෙනේ. සංචාරක කර්මාන්තය මෑත කාලීන වර්ධනය හා විකාශනය පිළිබඳ විමසා බැලීමේදී දශක කීපයක තුළදී විවිධ මානයන් හා සංකල්ප ගොඩනැගී ඇති අතර ඒ අතරින් පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය වැදගත් සංකල්පයකි. පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය නගා සිටුමෙහිලා ත්‍රිකුණාමලය පිහිටි කන්තියා උණුදිය උල්පත් විශාල දායකත්වයක් ලබාදෙයි. දෙස් විදෙස් සංචාරක ආකර්ශනය දිනාගත් ශ්‍රී ලංකා කන්තියා උණු දිය උල්පත් ආශ්‍රිත පාරිසරික තත්වය හා පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තයට ලබා දෙන දායකත්වය අධ්‍යයනය කිරීමත් මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණයි. මෙම පර්යේෂණය සඳහා සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍ර වශයෙන් ලිපි, සඟරා, ගවේශණ වාර්තා, මූලාශ්‍ර කරගත් අතරම පර්යේෂණාත්මකව කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයන් පාදක විය. ත්‍රිකුණාමලය අනුරාධපුර මාර්ගයේ කන්තියාව හන්දියෙන් හැරියන විට හමුවන කන්තියාව ගම්මානයේ උණුදිය උල්පත් පිහිටා ඇත. කන්තියාවේ උණුදිය උල්පත් බැදුණු ජනප්‍රවාදය රාවණා යුගය තෙක් දිව යයි. ඒ පිළිබඳ ඓතිහාසික කතා පුවත උණුදිය උල්පත් අසල ඇති පුවරුවක විස්තර කරයි. පොළොවේ මතුපිට ආසන්නයේ ඇති මැග්මා නිසා දැඩි ලෙස උණුසුම්වන පාෂාණ අතරින් ගමන් ගන්නා භූගත ජලය රත්වීම නිසා සණත්වය අඩුවීමෙන් උණුදිය ලෙස ඉහළට පැමිණීම උණුදිය උල්පත් ඇතිවීමට හේතු වේ. උණුදිය උල්පත් ජලය භාෂ්මික හා අම්ලික වන අතර, කන්තියා උණුදිය උල්පත් භාෂ්මික ගුණයක් පෙන්වන බව පර්යේෂණවලින් සනාථ වී ඇත. කන්තියා උණුදිය උල්පත් උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 42 කි. කන්තියාවේ ඇති උණුදිය උල්පත් 7 න්ම නැම එහි පැමිණෙන බොහෝ දෙනකුගේ සිරිතයි. විශේෂයෙන්ම දමිල ජනතාව මෙම වාරිත්‍රය අකුරටම ඉටු කරයි. කන්තියාවේ උණුදිය උල්පත් පිළිබඳ ව රොබට් බ්‍රවුන්රිග් ආණ්ඩුකාරයාගේ වෛද්‍යවරයා ව සිටි වෛද්‍ය ජෝන් ඩේවි සිය ග්‍රන්ථයේ අගනා විස්තරයක් සඳහන් කරනවා. ඩේවි කන්තියාවට ගියේ දේවගැති ජෝර්ජ් බ්‍රිසට් සමඟ 1817 ඔක්තෝබර් 19 වනදා යි. ඩේවි යන විට ද එහි උණු ළිං හත ගඩොළු බැමීමෙන් බැඳ තිබුණු බව පවසනවා. ඔහු එක් එක් ළිං උෂ්ණත්වය උරන්හසිටිවලින් මැන දක්වා ඇතත් පැය තුනකින් එම සියලුම ළිංවල උෂ්ණත්වය නැවත වෙනස්ව තිබෙනවා. උණු දිය උල්පත් නැරඹීමට පැමිණෙන සංචාරකයන්ට විවිධ භාණ්ඩ අලෙවි කිරීමට තැනූ තාවකාලික කඩ කාමර රාශියක් ද අවට දැකගත හැකි යි. සුළු වෙළෙඳුන් වෙළෙඳසල් පවත්වාගෙන යන්නේ කෝවිලට සහ පල්ලියට අයත් ඉඩම්වල නිසා ඒවායේ බිම් කුලිය කෝවිල සහ පල්ලියෙන් අයකර ගැනෙනවා. සංචාරකයෙක් නැරඹිය යුතුම ස්ථාන අතර ඇති ස්වාභාවික පාරිසරික වටිනාකමක් ලබා දෙන මෙම ස්වාභාවික කන්තියා උණුදිය උල්පත් පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තයට විශාල දායකත්වයක් ලබා දෙන වටිනා පාරිසරික නිර්මාණයක් ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන. එවැනි ස්වාභාවික පාරිසරික නිර්මාණ රැකගැනීම සංචාරක කර්මාන්තයේ උන්නතියට මහත් දායකත්වයකි.

ප්‍රමුඛ පද - උණු දිය උල්පත් , සංස්කෘතිය , සමාජය , සංචාරක , සංවර්ධනය

¹ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලය, sanduniemail78@gmail.com